

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

تاریخ:

شماره:

معاونت شهرسازی و معماری

بسمه تعالی

مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص

«تعریف سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری»

پیرو مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۲/۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران تحت عنوان «دستورالعمل ماده ۱۶۹ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور» و با عنایت به بند ۳-۴ مصوبه مذکور، بنا به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و به منظور ساماندهی به سیما و منظر شهرها، شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۱۳ تعریف «سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری» را به عنوان یکی از اسناد طرح‌های جامع (توسعه و عمران شهری) به شرح و شرایط زیر تصویب نمود.

۱- هدف

هدف از تدوین این سند عبارت است از:

۱-۱- ایجاد سند فرادست جهت تحقق شهر اسلامی-ایرانی؛

۱-۲- ارتقاء کیفیت ارتباط شهروندان با موهبت‌های الهی و فراهم نمودن زمینه‌های رشد و تعالی انسان‌ها؛

۱-۳- انتظام بخشی به اقدامات پراکنده طراحی فضای شهری در سطح شهرها و ساماندهی به کیفیات محیطی شهرها از طریق شناسایی، تحلیل و به کارگیری ویژگی‌های طبیعی، فرهنگی و تاریخی در نمایان‌گرهای کیفی محیط؛ شامل منظر، سیما، کارکرد، ریخت و بهره‌گیری از قابلیت‌های موجود در راستای ارتقاء کیفیت محیطی شهر، مطابق برنامه تنظیمی در سند مذکور.

۲- تعریف

«سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری» یکی از اسناد اصلی طرح‌های جامع (توسعه و عمران) و سندی است که:

۱-۲- موجب تنظیم روابط بناها، محیط طبیعی و شهروندان مطابق آموزه‌های دین مبین اسلام (عدم اشراف، حفظ حقوق همسایگی در بهره‌مندی بهینه از مواهب طبیعی و...) می‌گردد و بر چگونگی ارتقاء و ساماندهی کیفیات محیطی شهرها، به ویژه فرم و ساختار کلی شهر، عناصر مهم حیاتی، کلیدی و حساس آن (با محوریت مساجد و با تأکید بر تجربه‌های تاریخی در مقیاس‌های محله‌ای، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و شهری) و نحوه ارتباط شهر با بستر طبیعی آن، از طریق تعیین راهبردهای توسعه کالبدی- فضایی دلالت خواهد نمود.

* مصادیق و بارزهای مهم سیما و منظر شهری عبارت است از:

الف- بناها و نمادهای هویت‌مند تاریخی و فرهنگی شهری

ب- مواهب طبیعی شاخص نظیر جنگل، کوه، رودخانه، دریا و...

ج- عرصه‌های عمومی مهم شهر نظیر میادین تشریفاتی و حکومتی، ساختار و استخوانبندی شهر، خیابان‌های هویت‌مند و....

د- مسیرهای مراسم مذهبی و آیینی

ه- هندسه و تناسبات قابل احصاء از مجموعه بناها و بافت‌های تاریخی- فرهنگی

و- میزان و نسبت بازشوها (درها، پنجره‌ها، مهتابی و...)، ریخت کلی مصالح و نحوه ترکیب اجزاء، نحوه ارتباط با گذر و....

ز- گیاهان و حیات وحش بومی (درختان، گل‌ها، پرندگان مهاجر و دائم و....)

ح- موارد اختصاصی قابل ذکر

۲-۲- طی آن ویژگی‌های عمومی کالبد شهر در انطباق با بستر طبیعی، فرهنگی و تاریخی شهر، مطابق با اصول و ارزش‌های شهر اسلامی-ایرانی، معین خواهد شد.

۲-۳- در این سند همچنین نقاط، لبه، گره‌ها، فضاها و پهنه‌هایی که نیاز به طراحی فضای شهری (موضوع مصوبه ۸۷/۵/۷ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران) دارند مشخص خواهند شد.

۲-۴- در این سند ویژگی‌های ساختار کلی کالبدی- فضایی شهر، نظام توده و فضا (پرو خالی)، نظام ارتفاع بناها، نظام حرکت و دسترسی‌ها (با تکیه بر اولویت حرکت پیاده)، اصول محوریت مساجد (در مقیاس محله، ناحیه، منطقه)، ساماندهی محورهای دید به چشم‌اندازهای مطلوب و مواهب الهی (کریدورهای بصری)، فرم و ریخت عمومی ابنیه با عنایت به ویژگی‌های معماری اسلامی-ایرانی، مصالح قابل استفاده از نظر جنس، بافت و رنگ پیش‌بینی خواهد شد.

۲-۵- سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری از طریق تدوین «پلان سیاستگذاری» بر اولویت‌بندی انجام مطالعات و اجرای پروژه‌های طراحی فضای شهری و نیز دستورالعمل‌های مربوط به ارتباط طراحی فضاهای شهری مختلف، دلالت خواهد نمود.

۳- حوزه شمول

کلیه شهرهای کشور، شهرهای جدید، توسعه آتی شهرها و شهرک‌های مسکونی جدیدالاحداث، مطابق شرایط مذکور در بند ۴ این مصوبه (الزامات تهیه سند) مشمول این مصوبه خواهند بود.

۴- الزامات تهیه سند

۴-۱- تدوین «راهنمای استفاده از سند مذکور که جزء تفکیک‌ناپذیر آن محسوب می‌شود، الزامی است.

۴-۲- برای کلیه شهرهایی که طرح جامع (توسعه و عمران) آنها در حال تهیه است، تدوین سند مذکور الزامی است و مراجع استصوابی در بررسی طرح‌های جامع (توسعه و عمران)، سند مذکور را نیز مورد بررسی و تصویب قرار خواهند داد.

۴-۳- در خصوص شهرهای دارای طرح جامع (توسعه و عمران) تهیه «سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهر» در بازنگری و تهیه طرح توسعه و عمران جدید الزامی خواهد بود.

۴-۴- سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری، برای هر شهر یکبار تهیه شده و طرح‌های جامع (توسعه و عمران) با عنایت به سند مذکور بازنگری خواهند شد.

* تبصره: ضرورت بازنگری، اصلاح و تکمیل سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری در موارد استثنائی می‌بایست به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران برسد.

۴-۵- سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری، با تنظیم و تدوین «پلان سیاستگذاری ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری»، همراه اسناد طرح‌های تفصیلی در مراجع استصوابی ذیربط تکمیل خواهد شد.

۵- مرجع تصویب

مرجع تصویب سند جامع ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری، شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بوده و تصویب سند مذکور پس از تأیید کارگروه معماری و شهرسازی اسلامی-ایرانی (موضوع ماده ۱۶۹ قانون برنامه پنجم توسعه) صورت خواهد گرفت.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

معاونت شهرسازی و معماری

تاریخ:

شماره:

۶- نظارت و پایش

کمیسیون ماده ۵ استان‌ها با محوریت دبیرخانه مسئولیت نظارت بر حسن اجرای مفاد این مصوبه را

بر عهده خواهند داشت. (۱۱۵-۱۰/۲۵)

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.